

अनाष्ट्र (3. अ + नाष्ट्रा) adj. keiner Gefahr unterworfen ÇAT. Br. 1, 1, 4, 17, 2, 4, 3, 9, 2, 19, 4, 1, 20. Vgl. अतिनाष्ट्र.

अनास (3. अ + आस) adj. ohne Mund, ohne Gesicht: अनासो दस्यूरमृणो वधेन RV. 5, 29, 10.

अनासिक (3. अ + नासिका) adj. f. आ nasenlos H. 450. R. 5, 17, 32.

अनास्थान (3. अ + आस्थान) adj. keinen Standpunkt während RV. 1, 116, 5. — Vgl. अनारम्भण.

अनास्त्राव (3. अ + आस्त्राव) adj. schmerzlos: तेषामसि तमुत्तममनास्त्राव-मरोगणम् AV. 2, 3, 2.

अनाक्त (3. अ + आक्त) 1) adj. a) nicht geschlagen. — b) nicht angeschlagen, von einem Laute Dhjānav. Up. 5. in Ind. St. II, 2. — c) beim Waschen noch nicht geschlagen, noch nicht gewaschen, neu (von Zeugen und Kleidern) AK. 2, 6, 2, 13. H. 671. — d) nicht multiplicirt ÇKDr. — 2) n. der 4te von den 6 mystischen Kreisen auf dem Körper TANTRAS. im ÇKDr.

1. अनाकार (3. अ + आकार) m. das nicht-zu-sich-Nehmen von Speise: अनाकारेणात्मानं भवद्भारि व्यापादयिष्यामि Hit. 24, 12.

2. अनाकार (wie eben) adj. keine Speise zu sich nehmend R. 3, 75, 30.

अनाहिताग्नि (3. अ + आहिताग्नि) adj. der kein heiliges Feuer angelegt hat, kein solches unterhält ÇAT. Br. 2, 1, 4, 2. KĀTJ. Çr. 4, 1, 29, 25, 14, 5. M. 11, 14, 38. INDR. 2, 4.

अनाहिताग्निता (von अनाहिताग्नि) f. Nichtanlegung, Nichtunterhaltung eines heiligen Feuers M. 11, 65.

अनाहुति (3. अ + आहुति) f. 1) das Nichtopfern, Unterlassung der Spenden: तेनास्मद्विश्रामनिर्गमनाहुतिमयामीवामपे दुष्प्रथं सुव RV. 10, 36, 4, 63, 12. — 2) eine ungeeignete Darbringung ÇAT. Br. 13, 1, 2, 6.

अनिकेत (3. अ + निकेत) adj. wohnungslos: अनग्रिनिकेतः स्यान्मुनि-मूलफलाशनः M. 6, 25, 43.

अनिक्षिप्तधूर (3. अ + निक्षिप्त + धूर [धुर?]) m. N. pr. eines Bodhisattva BURN. Lot. de la b. I. 2.

अनित्रु (3. अ + इत्रु) m. (quasi-Zuckerrohr) N. eines Grases, Saccharum spontaneum L. RATNAM. im ÇKDr. — Vgl. इत्रुतुल्या und काश.

अनिज्ञः s. इज्ञ.

अनिच्छा (3. अ + इच्छा) f. Nichtbeabsichtigung: अनिच्छया ohne es beabsichtigt zu haben M. 11, 124.

अनितभा f. N. eines Flusses: मा वै रसानितभा कुभा कुमुदी वः सिन्धुर्निरीरमत् RV. 5, 53, 9; vgl. ROTH, Erl. zum Nir. 43, Anm.

अनित्य (3. अ + नित्य) adj. 1) nicht ewig dauernd, vergänglich: यदि नित्यमनित्येन निर्मलं मलवाहिना । यशः कथेन लभ्येत तदा लभ्यं भवेन्न किम् ॥ Hit. I, 42. der Körper M. 6, 77. धर्मो ऽनित्यः सुखदुःखे अप्यनित्ये । जीवो ऽनित्यो हेतुरस्याप्यनित्यः ॥ MBh. im ÇKDr. — 2) nicht beständig, vorübergehend, zufällig oder gelegentlich zur Erscheinung kommend: अनित्यो विज्ञो यस्माद्दृश्यते युध्यमानयोः । पराजयश्च संप्रामे तस्माद्युद्धं विवर्तयेत् ॥ M. 7, 199. von einer nur momentan erscheinenden Farbe (z. B. der Röthe auf dem Gesicht in Folge eines Aergers) P. 5, 4, 31. नित्यं हि द्रव्यमनित्या गुणाः Suçr. 4, 147, 5. Eine Zusammensetzung heisst अनित्य, wenn sie, ohne dass der Begriff zerstört würde, durch die einzelnen Bestandtheile umschrieben werden kann, P. 2, 1, 3,

Sch. ungewöhnlich, extraordinär P. 3, 1, 127, 6, 1, 147. — 3) unbeständig, wankelmüthig: अनित्यकृदया हि ताः (स्त्रियः) R. 2, 39, 23. चित्तं मनुष्याणाम् 4, 26. — 4) dessen Ausgang sich nicht bestimmen lässt: अनित्यानि च पुद्गलानि संशयो मे न रोचते । कश्च निःसंशये कथं कुर्यात्कार्यं सत्तं शयम् ॥ R. 5, 29, 31.

अनित्यता (von अनित्य) f. Vergänglichkeit, Unbeständigkeit: सूर्यचन्द्र-मतौ ज्ञातो ऽस्य संपद्विपदामनित्यतां दर्शयत इव ÇĀK. Ch. 72, 9. Hit. IV, 61. BHARTṚ. 3, 80. KATHĀS. 5, 103.

अनित्यत्व (von अनित्य) n. 1) dass.: पुरुषविद्या° Nir. 1, 2. — 2) Zufälligkeit, Ungewissheit: सर्ववेदसस्य KĀTJ. Çr. 22, 1, 18. विज्ञयस्य PAÑ-ĀT. III, 21. — 3) Unbeständigkeit, Wankelmuth: चित्तानाम् R. 4, 32, 7.

अनित्यम् (von अनित्य) adv. nicht beständig, nur dann und wann: अनित्यं हि स्थितो यस्मात्तस्मादतिथिरुच्यते M. 3, 102.

अनिद्रा (3. अ + निद्रा) adj. f. आ schlaflos, wach: अनिद्रा षट्कोरात्रं तपोवनमरुतताम् R. 1, 32, 5. Vid. 123. übertr.: मयापि — प्रज्ञा नित्यमनि-द्रेण यथाशक्त्यभिरक्षिताः R. 2, 2, 4.

अनिद्रा (wie eben) f. Schlaflosigkeit Suçr. 1, 273, 9.

अनिर्धर्म (3. अ + इध्म) adj. ohne Brennstoff, dessen nicht bedürftend: यो अनिर्धर्मो दीर्घदृष्टस्त्वृत्तः RV. 10, 30, 4, 2, 33, 4.

अनिर्ण (3. अ + इर्ण) adj. herrenlos, unbotmässig: व्यनिर्णस्य धनिर्ः प्र-क्षेपे चिद्विरूपः RV. 1, 150, 2.

अनिन्द (3. अ + निन्द) m. nicht tadelnde Rede AV. 11, 10, 22.

अनिन्दित (3. अ + निन्दित) adj. f. आ tadellos Triuk. 3, 1, 26. von Personen und Sachen M. 3, 12, 10, 128. N. 8, 12, 9, 18, 12, 53. INDR. 5, 45. R. 1, 45, 37.

अनिन्द्य (3. अ + निन्द्य) adj. f. आ dass. NAIGH. 3, 8. RV. 1, 180, 7, 9, 82, 4. ÇAT. Br. 3, 5, 1, 17. M. 3, 42. R. 4, 35, 33. RAGH. 1, 82.

अनिन्द्र (3. अ + इन्द्र) adj. f. आ Indra nicht anerkennend, Indra vergessend Nir. 3, 10. किं मामनिन्द्राः कृणावन्ननुकथाः RV. 5, 2, 3. दुर्दुं जि-घातस्त्रुसंमनिन्द्राम् 4, 23, 7. 1, 133, 1, 7, 18, 16. 10, 27, 6. 48, 7.

अनिन्द्रिय (3. अ + इन्द्रिय) n. Geist, Vernunft H. 1369, Sch.

अनिपद्यमान (3. अ + निपद्यमान part. praes. von पद् mit नि) adj. sich nicht zur Ruhe legend: अर्पणं गोपामनिपद्यमानमा च परां च पृथिविश्चर-तम् RV. 1, 164, 31.

अनिबद्ध (3. अ + निबद्ध von बन्ध् mit नि) adj. nicht angebunden, nicht befestigt RV. 4, 13, 5. — Vgl. अनायत.

अनिवाध (3. अ + निवाधा) m. Unbeengtheit, Freiheit: उरौ मूकौ अनि-वाधे वैवर्ध RV. 3, 1, 11. 5, 42, 17.

अनिमृष्ट (3. अ + निमृष्ट von भृष् [भृष्] mit नि) adj. nicht niederstür- zend, nicht erliegend, nicht erlahmend: अस्मद्गोवावृधानः सैकैर्भिरनि-मृष्टस्त्वं वावृधस्व RV. 10, 116, 1.

अनिमृष्टतविष (अनिमृष्ट + तविषि) adj. nicht erlahmendes Vermögen, Kraft besitzend RV. 2, 25, 4. 5, 7, 7.

अनिमार्ग (3. अ + निमार्ग) adj. unumgrenzt RV. 1, 27, 11. 6, 22, 7.

अनिमित्त (3. अ + निमित्त) adj. grundlos, ohne Veranlassung: अनि-मित्तकसैः ÇĀK. 176. अनिमित्ततम् adv. M. 4, 14, 4. = अनिमित्तम् Suçr. 2, 376, 7. ÇĀK. 43, Sch. अनिमित्तनिराकृत ohne Grund verstossen v. I. zu ÇĀK. 135.